

KONSEKVENSER FOR NÆRINGSLIVET PÅ VESTLANDET AV OMSTILLINGEN SOM NÅ SKJER

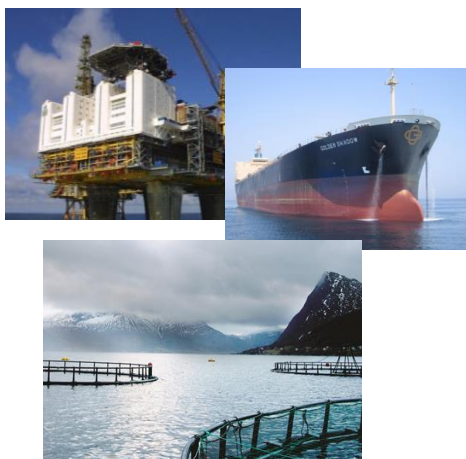
RAGNHILD J. FRESVIK

KONSERNIDIREKTØR BEDRIFTSMARKED
NHH 13. SEPTEMBER 2016

 SparebankenVest

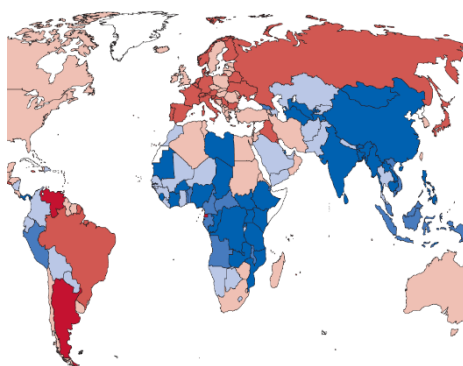
KJENNETEGN VED NÆRINGSLIVET PÅ VESTLANDET

Kapitalintensive næringer driver økonomien

Større inngangsbarrierer –
men mer krevende omstilling

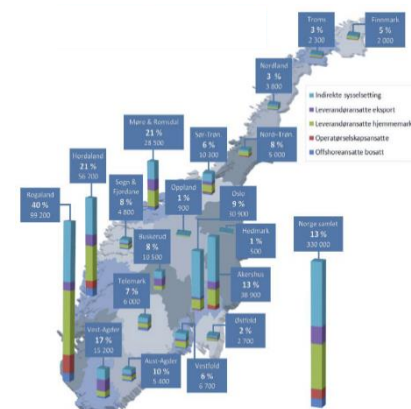
Største eksportregion i Norge

~150 mrd/ 40% av Norsk eksport*

Størst støddemper-effekt av
svakere krone

Høyest andel sysselsatte i olje & gass

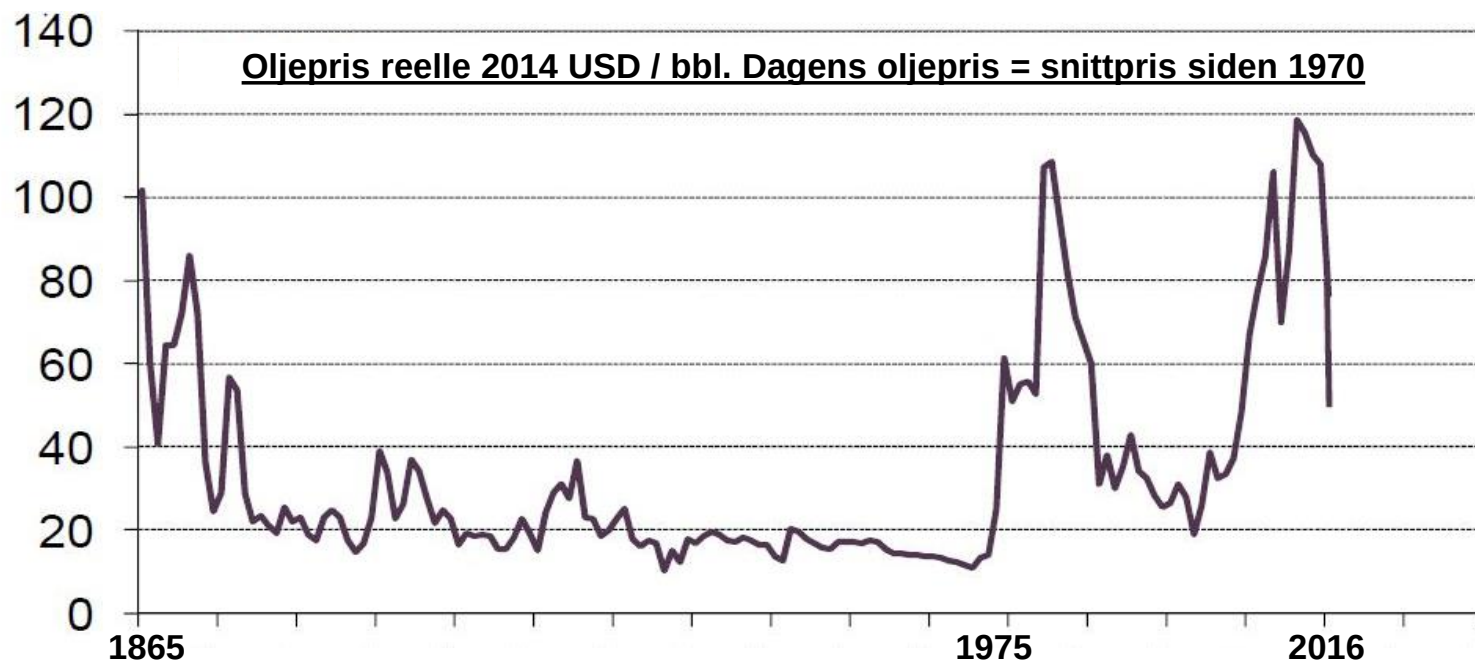
27% vs 7% for landet forøvrig**

Konjunktursvingninger gir
store utslag på ledighet

* Utenrikshandel med varer (fastlandseksport). Tall for 2015

**Kilde: IRIS – 2014 tall for Rogaland, Hordaland, Sogn & Fjordane og Møre og Romsdal

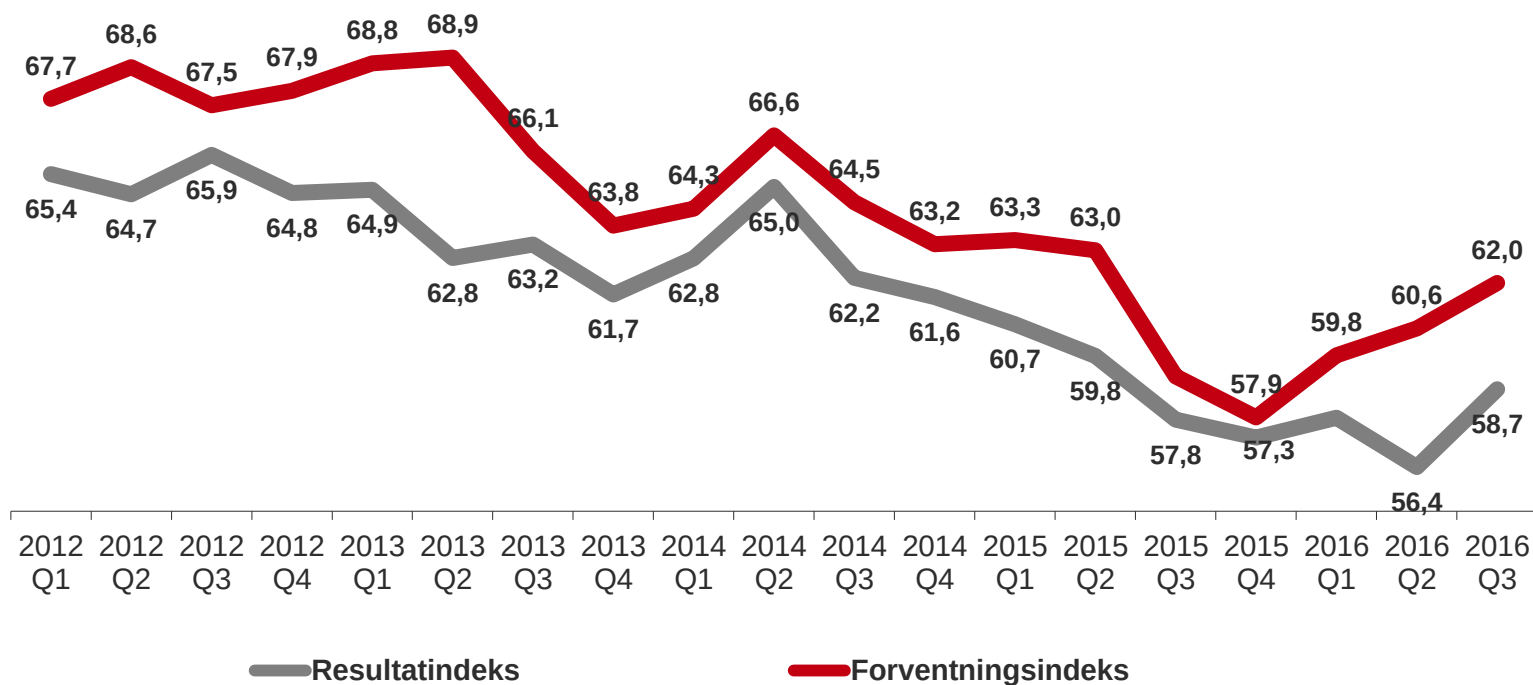
OLJEPRISFALL TIL BESVÆR – MEN HVA ER EGENTLIG DEN NORMALE OLJEPRISEN?

Høsten 2014: oljeprisfall forsterker allerede varslet reduksjon i petroleumsinvesteringene. Fokus på bedret konkurransekraft og økt produktivitet være «den nye normalen»

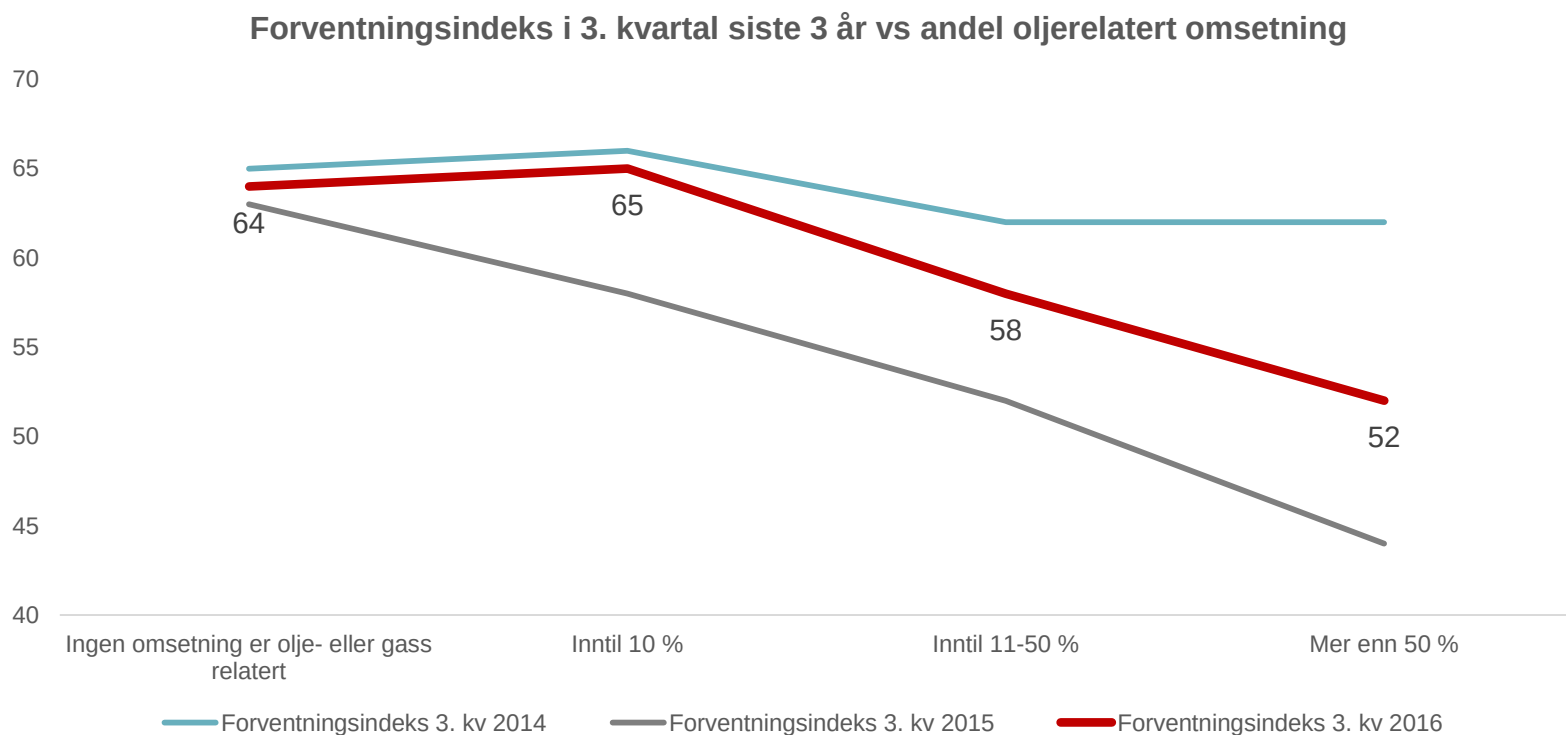
Vestlandsindeksen tar **pulsen** på Vestlandet

Den kvartalsvise forventningsindeksen for vestlandsk næringsliv

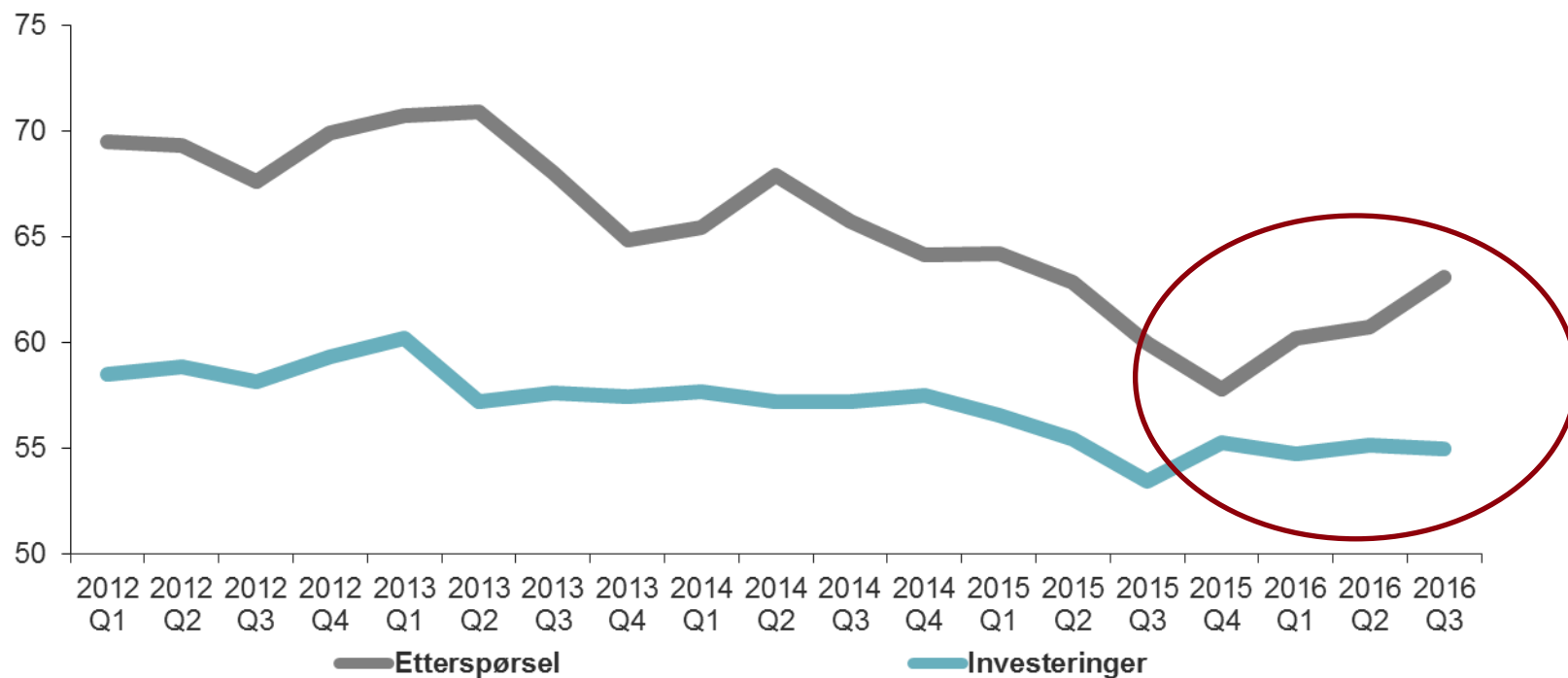

DEN «NYE TODELINGEN» I NORSK ØKONOMI AVTAR

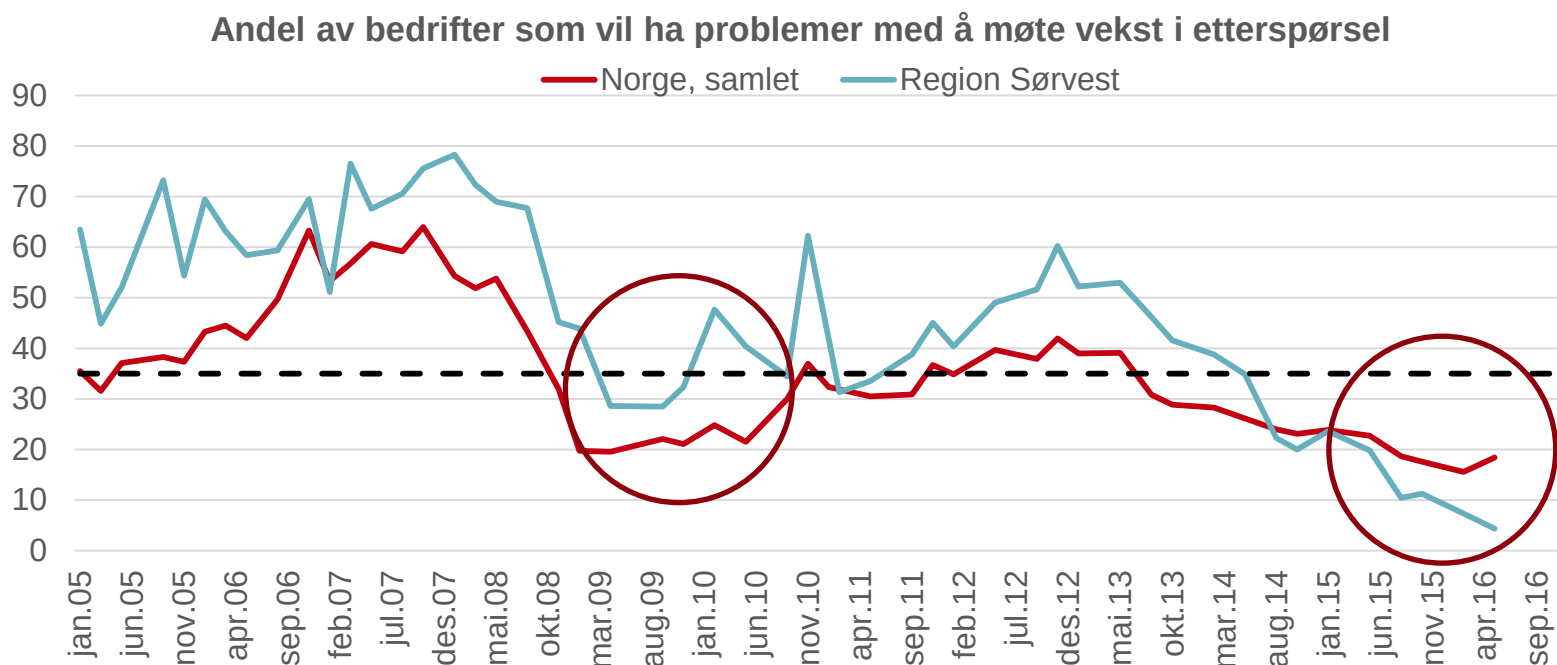
FORVENTNINGSINDEKS ETTER OMSETNING OLJE OG GASS

...MEN TROSS ØKT ETTERSPØRSEL OG LAVE RENTER ØKER IKKE INVESTERINGSTAKTEN

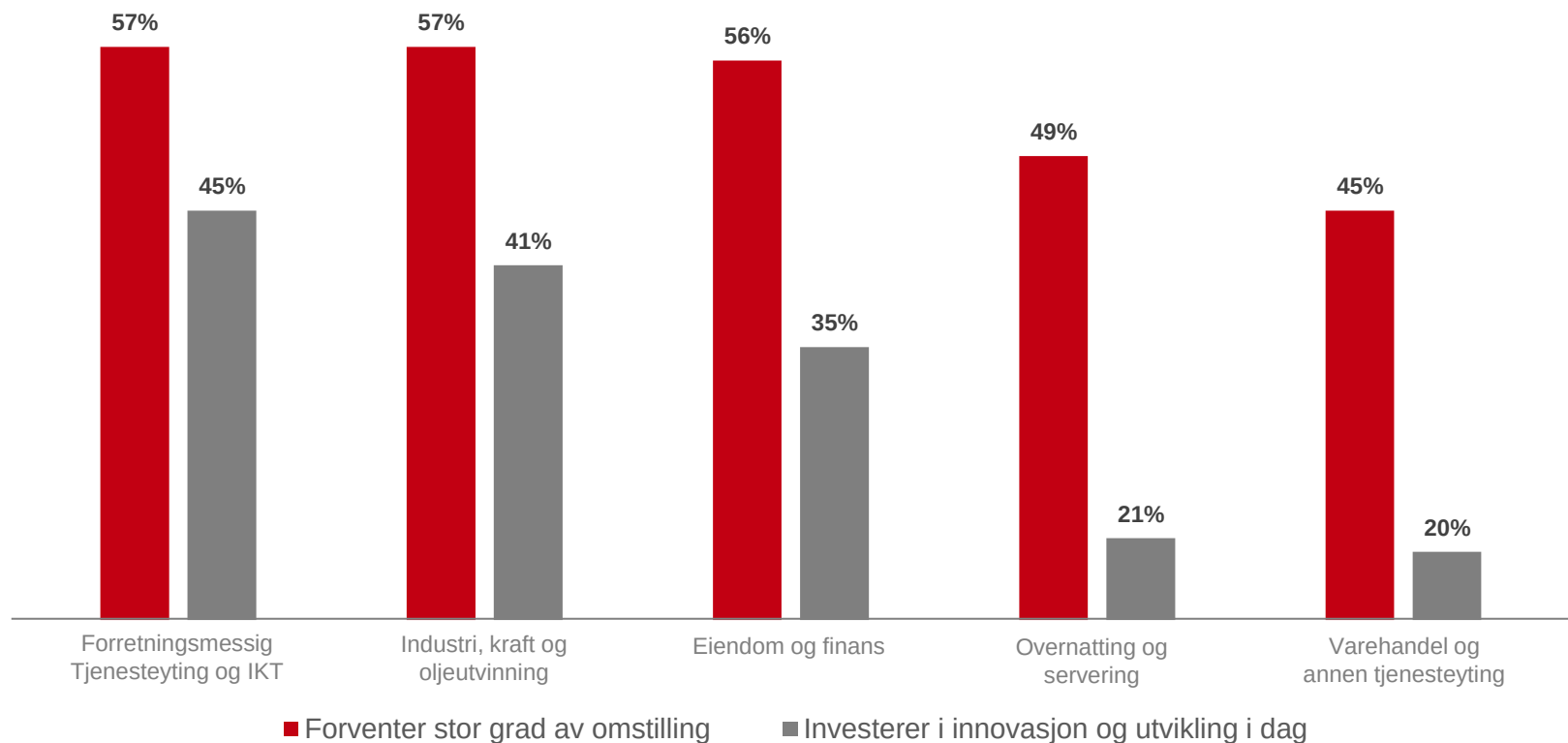

KAPASITETSUTFORDRING ER BLITT OVERKAPASITET ..PÅ TROSS AV NEDBEMANNINGER OG LAV INVESTERINGSTAKT

Vestlandet p.t. verre stilt enn landet for øvrig ift overkapasitet.
Større, varig endring i sysselsetting og investeringer vil mao ta tid

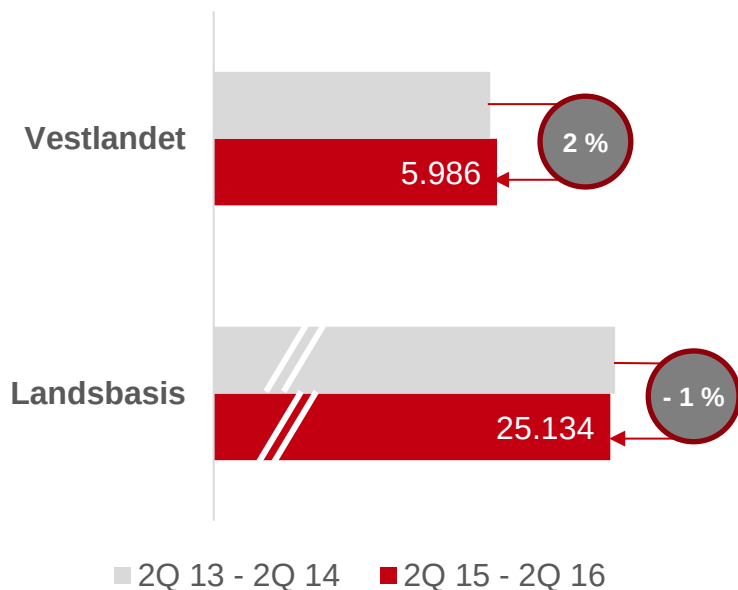
INVESTERING I INNOVASJON ER I UTAKT MED FORVENTET OMSTILLINGSBEHOV

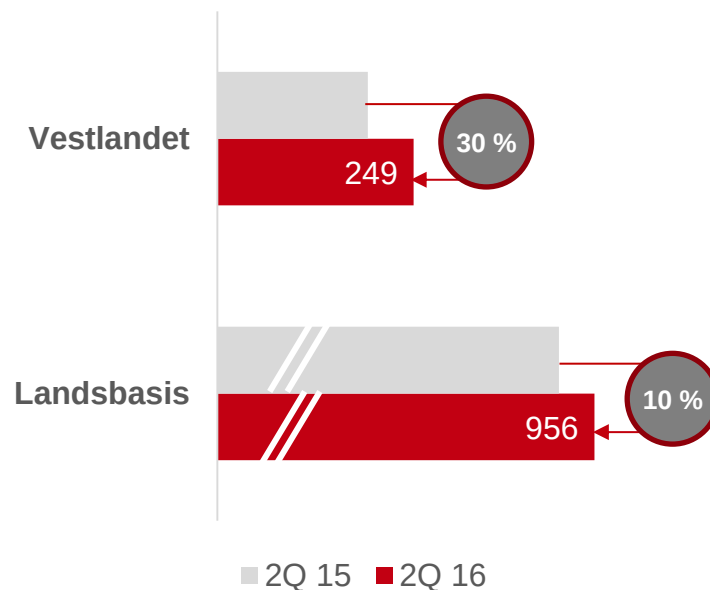
HVA SÅ MED NETTO TILVEKST AV NYE BEDRIFTER?

IKKE TILSTREKKELIG FART I NYETABLERINGER – ENDA

**Svak vekst i antall nyetablerte selskaper*
siste 4 kvartal vs før oljeprisfallet**

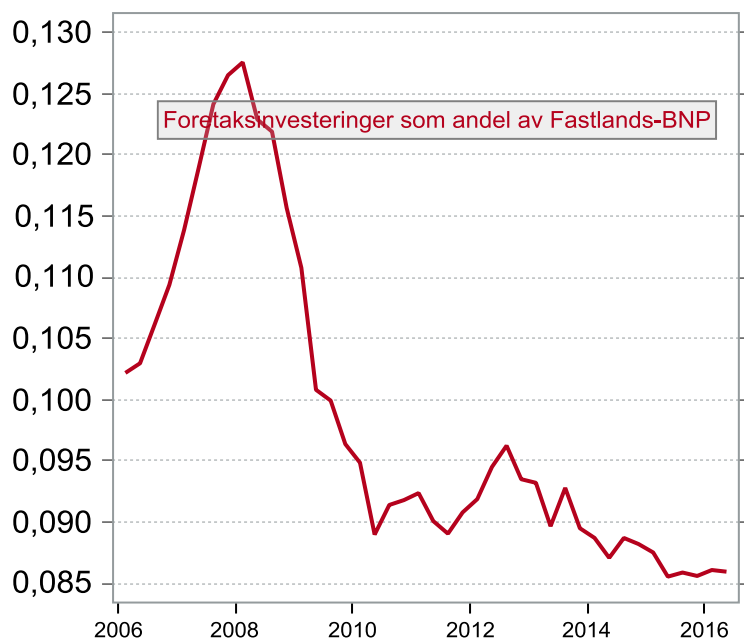
**...mens antall konkurser øker for første
gang siden før 2015***

*) Justert for enkeltmannsforetak. Vestlandet definert som Rogaland, Hordaland, Sogn & Fjordane
Kilde: SSB, Kommuneprofilen

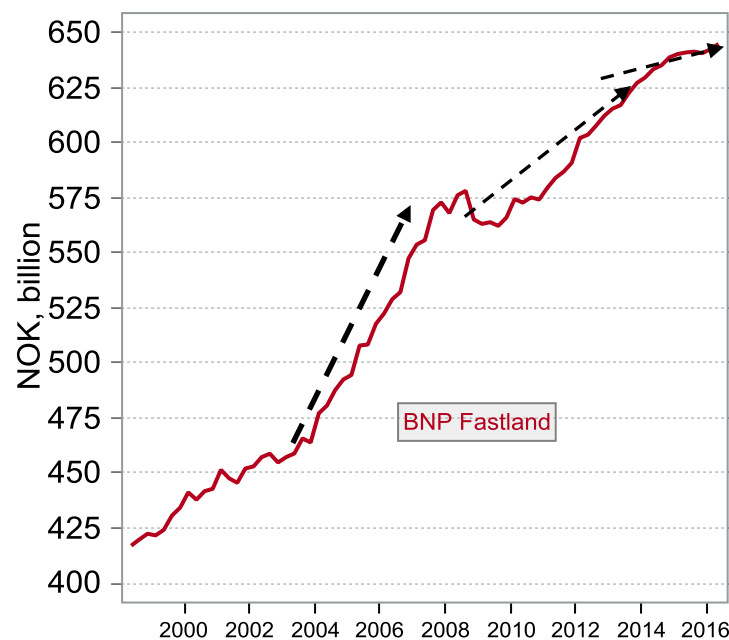
LAV INVESTERINGSTAKT VIL GI LAVERE VEKSTEVNE

I skyggen av petroleumsinvesteringene har fastlandsinvesteringer vært lave – lenge..

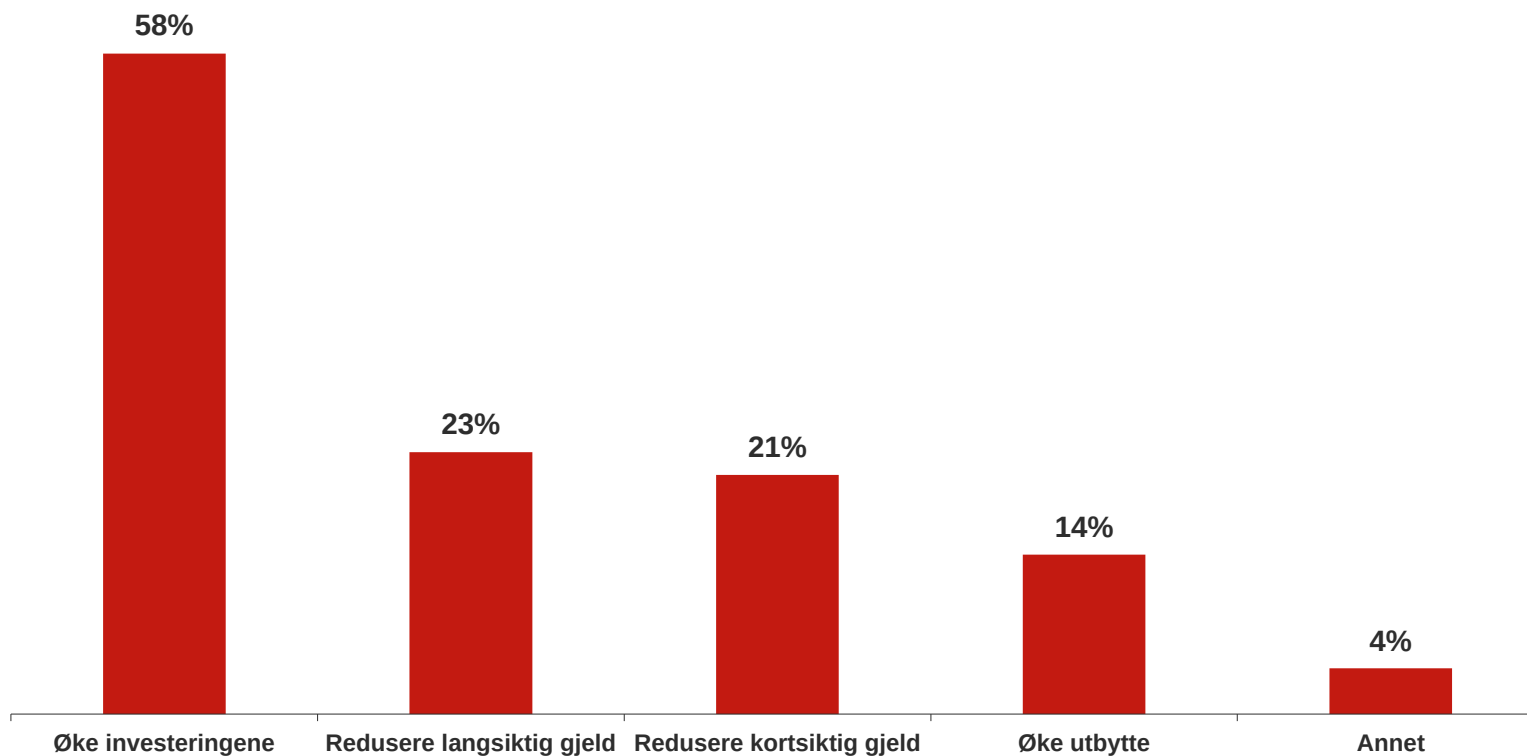
Source: Makrobond/Sparebanken Vest

...som gir avtagende vekstkurve for BNP

Source: Makrobond/Sparebanken Vest

ØKTE INVESTERINGER HAR HØYESTE PRIORITET VED EVENTUELL SKATTELETTEELSE

VI ER HER.

